

TOEREN DOOR EEN HISTORISCH LANDSCHAP

Als ik de MP3 bij Dinard op de handrem zet, heb ik prachtig uitzicht op de vestingstad St. Malo. Naast Nantes, St Nazaire en Rennes is ook dit een stad met een glansrijke historie, verbonden door een achterland waar je nog alle ruimte hebt om lekker te toeren.

In de grote steden is die ruimte een stuk minder, zo merk ik als ik me met de Piaggio door de files een weg naar Nantes baan. De juiste regels voor het laven tussen files weet ik even niet, maar als ik naar de Franse Motards kijk, lijken die regels er niet te zijn en dus behaal ik het centrum in hun kielzog redelijk vlot. Even later zit ik met mijn reisgenoten aan een lekker koud biertje op het terras van restaurant La Cigale, dat op zichzelf een historisch monument is, het interieur is adembenemend. Maar wij zitten buiten, want het is nog lekker warm. Vanaf het terras sla ik de drukte in het

centrum gade. Aan niets merk je dat er nog een pandemie bezig is. Het is gewoon gezellig druk in de hoofdstad van het departement Loire-Atlantique, dat een mix biedt van historische gebouwen – zoals het prachtige Château des Ducs de Bretagne uit de 10e eeuw –, moderne winkels en heel veel, soms bizarre kunst. Die maakt deel uit van "Le Voyage à Nantes". Via een groene lijn vind je tijdelijke kunstwerken, die elk jaar ter ere van een kunstwedstrijd worden gemaakt. Een aantal daarvan wordt elk jaar tot permanent kunstwerk verkozen. Zo zien we het standbeeld "Éloge du

pas de côté" van Martin Argyrogloen een stekelig kinderspeeltoestel van Kinya Maruyama. Op het Île de Nantes gaat de "ligne verte" verder met vreemd gevormde tafeltennistafels en een vormeloze blauwe blob. Dit kunstwerk – van binnen een kiosk is door het Rotterdamse Atelier van Lieshout bedoeld als contrast met de rechte lijnen van alle gebouwen. Een straat verderop, achter de kunstacademie, staan prachtige witte borstbeelden van Natalie Talec, die stilte uitbeelden. Even verderop is een tuin versierd met een enorm meetlint, het "Metre a Ruban" van Lilian Bourgeat.

JULES VERNE

Een van de trekpleisters van het Île de Nantes is het Parvis des Nefs, dat in het teken staat van het gedachtengoed van Jules Verne. Er wordt druk gebouwd aan een 35 meter hoge en 50 meter brede boom, waarin allerlei vreemdsoortige fabeldieren ten tonele zullen verschijnen. Voorbeelden daarvan zijn te zien in de werkplaats van "les machines de l'Île", die je kunt bezoeken. Verder is er een bijzondere draaimolen met fantasiedieren, die je doen afvragen wat voor tabak Verne in zijn pijp heeft gehad. Diezelfde indruk krijg je bij de aanblik van een enorme

houten olifant die aangedreven door een soort stoommachine over het terrein loopt. De poten en de kop van het houten beest bewegen echt, de slurf ook. Die blaast links en rechts water het publiek in. Verderop wordt alles weer "normaler". Zoals bij de Cantine Du Voyage, een eenvoudig restaurant met een eigen groentetuin. In die tuin staan een paar reuzengrote rubberen laarzen, weer een kunstwerk van Lilian Bourgeat. Onderweg daarnaartoe kom je nog langs "On marche sur la Lune", van Franck Tomps, een kunstwerk in de vorm van een maanlandschap met trampolines, waarboven een gekleurde wereldbol zweeft. Op de terugweg zien we ook de inmiddels beroemde ringen langs de Quai des Antilles: Les anneaux van Marin Argyroglo.

LE SERPENT

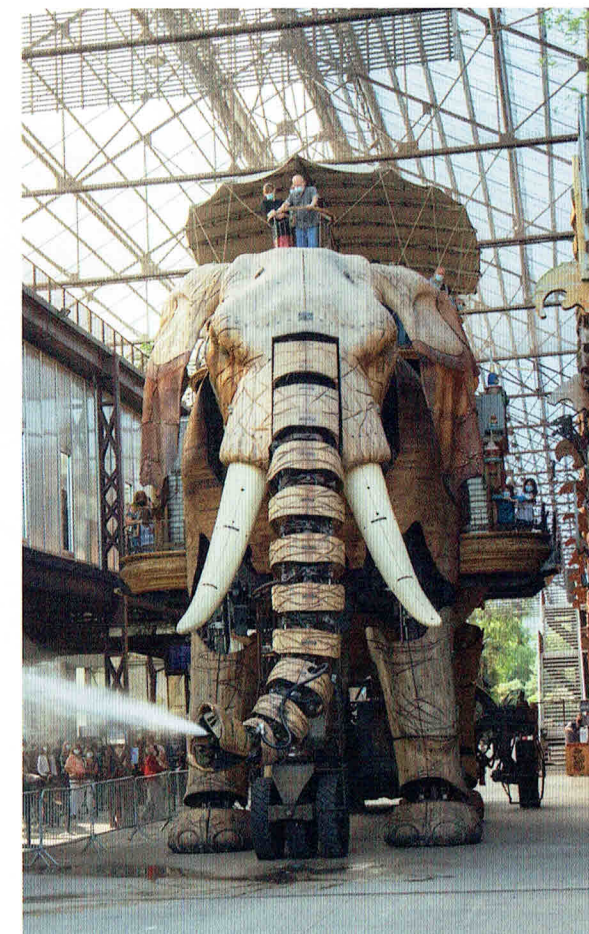
Met een ronkende motor brom ik Nantes weer uit. Het is drukkend warm, de uitstekende bescherming die de MP3 biedt is vandaag eerder een nadeel dan een voordeel. Een beetje rijwind zou prettig zijn geweest, zeker omdat het tempo over de secundaire wegen langs de rivier naar Basse Indre laag ligt. Daar nemen we het pontje naar de overkant, waar we de rivier zo goed mogelijk proberen te volgen, omdat er nog diverse kunstwerken te vinden zijn. We raken echter steeds verder van het water verwijderd en na het bestuderen van de kaart zetten we koers richting Paimboeuf, over een smalle weg langs een enorm, kaarsrecht kanaal, omzoomd door bomen. Helaas is het asfalt niet van al te denderende kwaliteit. Geen probleem voor de heren voor me. Die rijden op dikke allroadsn met ongeveer driemaal de veerwegen van de MP3. Zij rijden, ik stuit. Ik doe

het dus wat rustiger aan en geniet van het landschap, de kleine huisjes en de waterpartijen. Bij een sluizencomplex bi het Canal de La Martinière staan ze op me te wachten. Daarna rijden we weer gezamenlijk door naar Paimboeuf, waar ik versta sta van de breedte van de Loire. We zijn duidelijk in de monding van de rivier. De plaatselijke vissers

verklaren ook dat het water niet helemaal zoet is en als ik vraag waarop ze vissen is het antwoord: op alles dat bijt. Dat is ook mijn stijl van vissen, dus lachen we er hartelijk om, waarna ze ons de weg wijzen naar een stekelig kunstwerk, waar een restaurant in zit. We vinden het, maar ik ben niet echt onder de indruk.

DAS BOOT

De toerit naar St Nazaire loopt over een indrukwekkend hoge hangbrug. Daarna is het pittoreske ver te zoeken. Het is voornamelijk scheepsindustrie waar cruiseschepen van formaat Titanic worden gebouwd. De scheepswerven gaan over in gigantische betonnen bunkers, die gebouwd zijn om Duitse U-boten

tegen bombardementen te beschermen en die dus ook goed weerstand bieden tegen de tand des tijds. Nu is het een evenemententerrein en domicilie van het bureau de tourisme, maar in WOII was het de basis van de zevende flottielje van de Kriegsmarine. Onderzeeboot U96 - beroemd geworden door de film "Das Boot" - was hier gestationeerd. De bunkers zijn toegankelijk voor het publiek en dat is aan te raden want vanaf het dak heb je een prachtig uitzicht hebt over de havens, de industrie en de oude U-bootsluizen. Ook die is toegankelijk. Er ligt ook daadwerkelijk een oude onderzeeboot in, maar dan een van de Franse marine. En ook daar mag je in, wat zeker in coronatijd een beetje benauwend is, want veel ruimte is er niet. En dan te bedenken dat ze hier in de oorlog met 65 man aan boord waren. Onder water ook nog, waarbij ze ook nog het risico liepen dat ze met dieptebommen werden bestookt.

DE BAAI

Ik ben duidelijk meer een zoetwatermatroos dan een diepzeeduiker. Ik voel me veiliger op het zadel van de MP3. Ik geniet dan ook van de frisse lucht als we verder langs de baai rijden, langs het monument voor de afschaffing van slavernij bij de Vieux Môle, een oude vuurtoren

en een tweede wit-groene vuurtoren aan het einde van de havenmuur. Terugkijkend zien we het kunstwerk Le pied, le pull-over et le système digestif van Daniel Dewar en Gregory Gicquel uit het water steken. Dan vervolgen we onze weg langs de

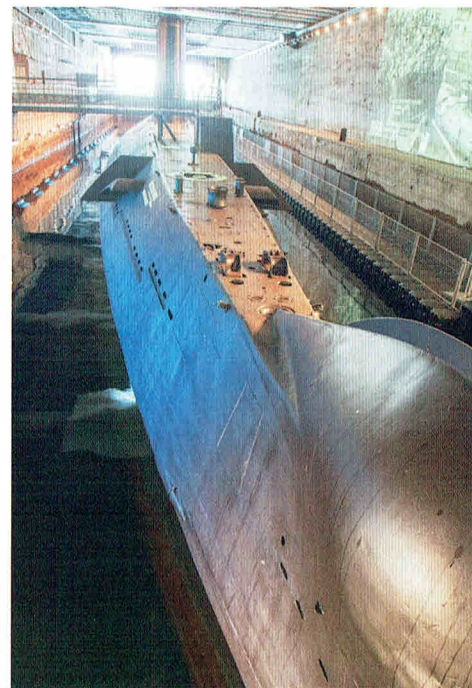
baai, waar aan de westkant een aantal historische vishuisjes aan de waterkant staan, met een loopplank ernaartoe. De kruisnetten wiegen rustig in de wind. Er wordt nu niet gevist.

PALUDIER

Bij het vallen van de avond bereiken we Hotel des Dunes in La Baule en verschalken een lekker gebakken visje in strandrestaurant Albatros, met uitzicht op de oceaan, die nogal wat zout bevat. Hoeveel leren we de volgende morgen, als we na een korte tour door het vrij vlakke landschap terechtkomen bij de zoutbassins van Mesquier. Hier loopt het zoute water bij vloed de lagunes in, vanwaar het naar bekkens wordt geleid. In de 600 jaar oude bekkens verdampt het water, voornamelijk door de wind. "Oceaanwater bevat 36 gram zout per liter", vertelt Paludier (zoutwerker) Nicolas Arnould, terwijl we achtervolgd door twee zeer aaibare ezeltjes tussen de bekkens doorwandelen. "Bij 360 gram per liter kristalliseert het zout. Dan kan ik het aan de kant harken". En dan gaat het niet om kleine beetjes, Nicolas wint maar liefst 35 ton zout per jaar, wat verkocht wordt in het luxe segment. Een aantal restaurants zijn vaste klanten.

STUDENTENSTAD

Nicolas kan goed vertellen, maar een tikkie lang van stof is hij wel. Ik wend de voorwielen dus naar het noordoosten en volg mijn hoog gezeten vrienden richting Rennes, waar we aanvankelijk over mooie boswegen tuffen, maar daarna de wat saaie snelweg nemen om nog voor het sluiten van de keukens in de stad aan te komen. Pannenkoekenrestaurant Le Bénédictine legt in elk geval nog wel een paar crêpes voor ons in de pan. Het restaurant maakt een leuke, studentikoze indruk. En dat is niet voor niets, want Nantes is een echte studentenstad. "Het centrum van het studentenleven is de 'Rue de la Soif (straat van de dorst)' aldus gids Estelle Moser. Maar Rennes is meer dan een studenten-

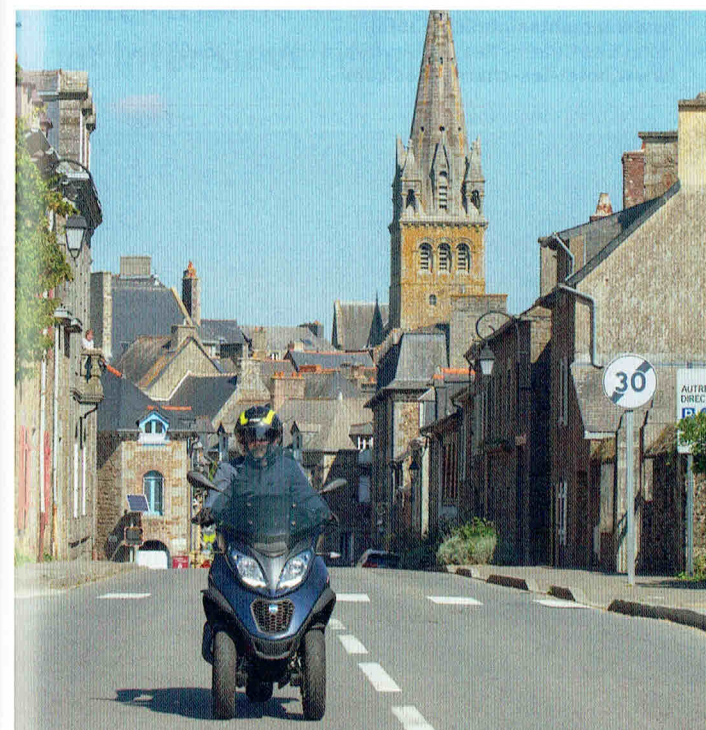

stad: de van oorsprong Keltische stad is de zetel van het Bretonse parlement. Men is trots op de oorsprong, de straatnaambordjes zijn dan ook in het Frans en in het Bretons.

De authentieke vakwerkhuisen waar de stad ooit mee volstond zijn bij de grote brand van 1720 veelal verwoest, er staan dus ook veel grote stenen gebouwen in de stad, die in

// Toeristische informatie

- Deze reis werd georganiseerd door Endurofuntours Duitsland (www.endurofuntours.com) in samenwerking met Nantes Tourism (www.nantes-tourisme.com), Saint Nazaire Agglomération Tourisme (www.saint-nazaire-tourisme.com), Office de tourisme Rennes (www.destinationrennes.com) Office de Tourisme La Baule (www.laboule-guerande.com) Saint Malo Tourisme.
- De route van Brussel tot Mont St. Michel over de E19 en de A2 - A84 is 607 km. De snelwegen in Frankrijk zijn tolwegen. Op dit traject betaal je ongeveer 17 euro tol met een motorfiets (enkel).
- Afstand Utrecht - Mont St. Michel, 775 km over Brussel.
- Zie ook www.voyage-en-bretagne.com

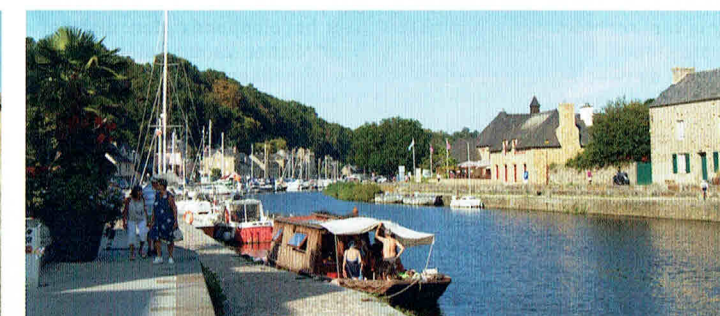

WO II zwaar nog eens zwaar werd beschadigd. Gelukkig bleef het Piscine Saint Georges uit 1926 bewaard. Met prachtig mozaïek toch het bekijken waard. In de jaren zeventig is er ook een groot, destijds modern vormgegeven flatgebouw neergezet. Populair bij fotografen en architecten. Verder vind je net buiten de stad ook grote fabrieken van PSA (Peugeot en Citroën).

VESPA CLUB

Het plan is om vanuit Rennes de rivier "Ille" te volgen. In Betton zien we daarbij zomaar een regiment klassieke Vespa's staan. We stappen af en gaan op onderzoek uit. Het blijkt dat de président van de Vespa Club Rennes hier woont. Hij laat zijn Italiaanse schatten graag zien

en praat honderd uit. Hij deelt nog een paar emblemen en stickers uit en dan vervolgen we onze weg. De rivier blijkt moeilijk te volgen. Er zijn zelden wegen langs en als ze er zijn, zijn ze behouden aan fietsers en wandelaars. Maar de andere wegen zijn ook leuk, door dorpjes, langs boerderijen, soms met mooie vergezichten. Zoals het op een heuvel gelegen Bécherel, waar we de hitte proberen te pareren met een paar schaaltes zelfgemaakt citroenijns. Mijn wangen trekken samen van de zuurgraad, maar lekker verkoelend is het wel. Voor de lunch stoppen we onderweg bij een kraampje met Crêpes Bretonnes, bij een prachtig sluisje over Het Canal d'Ille et Rance. Dan volgen we de D2 tot Dinan, waar we over de gezellige kade van de

rivier La Rance rijden en vervolgens koers zetten naar Dinard, een stadje dat aan de baai van de Rance, recht tegenover Saint Malo. Vanaf hier kun je de vestingstad aan de overkant in volle glorie zien.

INTRA MUROS

De volgende dag zijn we aan de andere kant van de baai en wandelen we samen met gids Lisa Fonlupt over de eeuwenoude stadsmuren. "Daar is Chateaubriand begraven", wijst Lisa naar een van de eilandjes. Daarna wandelen we de stad in, achter de muren of "intra muros". Er is veel rechte bebouwing, met grote stenen. Dat komt omdat de stad in de tweede wereldoorlog grotendeels is verwoest, de histo-

rische vakwerkhuisjes zijn daardoor bijna verdwenen. De kathedraal met haar prachtige glas-in-lood ramen en het kasteel hebben standgehouden. We nemen nog een kijkje in de overdekte markt, maar dan nemen we afscheid van Lisa en verlaten de piratenstad om over de bijzonder fraaie rotskust naar Cancale te rijden. Daar maken we kennis met de oesterteelt: bij eb zie je velden vol rekken met oesterbanken, waartussen tractoren af en aan rijden om de schelpdieren te oogsten. Dat gaat na Cancale nog een stukje door, als we langs de zandstranden naar het eindpunt rijden: de Mont Saint Michel. Vanuit Relais Saint Michel hebben we een schitterend uitzicht op het eiland zelf, dat ooit

een gevangenis en een klooster herbergde. Je kon het vroeger alleen bij eb bereiken, nu is er een lange brug. Die avond nemen we de pendelbus over die brug naar het eiland

voor ons afscheidsdiner. We komen daarbij al pratend tot dezelfde conclusie: vier dagen was veel te kort om alles goed in ons op te nemen. Dit vraagt om een retour.

// Onderkomens

Uiteraard kun je via de bekende booking-sites allerlei hotels vinden in deze regio. Wij hebben zelf overnacht in de volgende hotels:

- Hotel Mercure Centre Grand Hotel Nantes, 4 Rue du Couëdic (www.mercure.accor.com/mercure/nantes)
- Hotel des Dunes La Baule (277, af. Maréchal de Lattre de Tassigny, (www.hotel-des-dunes.com)
- Le Relais Saint Michel, La Caserne - 50170 Le Mont-Saint-Michel (www.lemontsaintmichel.info)
- Hotel Les Charmettes, 64 Boulevard Hébert - 35400 Saint-Malo (www.hotel-les-charmettes.com)

De elektrische scooter voor intensieve rijders

Speciaal voor de intensieve rijders en professioneel gebruik is de CPX ontwikkeld. Een elektrische scooter die op alle fronten op zijn taak is voorbereid en herkenbaar is aan zijn dubbele LED koplamp. De elektromotor levert kracht onder de meest extreme omstandigheden. Laden gaat eenvoudig en snel! In slechts 3 uur is je accu weer volgeladen en kan je weer zorgeloos circa 90 kilometer rijden. Als dat niet voldoende is heb je de mogelijkheid om een extra accu aan te schaffen wat de actieradius vergroot naar circa 180 kilometer*. Speciaal voor deze versie is er een achteruit-versnelling waarmee je eenvoudig kunt manoeuvreren binnen kleine ruimtes.

Kijk voor meer info op www.vmosoco.nl

CPX

**SUPER
SOCO**
www.vmosoco.nl

*Gegevens afkomstig van praktijktesten onder ideale omstandigheden, alle gegevens dienen uitsluitend ter referentie